

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

**Informace o činnosti podávaná veřejným ochráncem práv
dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném
ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o veřejném
ochránci práv“)**

za třetí čtvrtletí roku 2013

A. Počty podnětů, šetření

Ve třetím čtvrtletí roku 2013 mi bylo doručeno celkem **1807** podnětů, což je o **57** méně než ve shodném období loňského roku. Počet podnětů v oblasti veřejné správy se rovněž nepatrně snížil - obdržených **1029** podnětů je o **99** méně než v třetím čtvrtletí loňského roku. Procento podnětů směřujících mimo působnost, kterou mi vymezuje zákon o veřejném ochránci práv, velmi nepatrně narostl (III.Q 2013 [778; 43%]; III.Q 2012 [736; 39%]).

Vedle toho jsem obdržel **48** podnětů v agendě ochrany před diskriminací s tím, že diskriminace byla namítána i v dalších 31 podnětech spadajících svojí podstatou do oblasti veřejné správy. Pracovníci mé kanceláře dále uskutečnili **9** systematických návštěv v agendě dohledu nad omezováním osobní svobody. V souvislosti s působností v oblasti sledování zajištění cizinců a výkonu správního vyhoštění jsem obdržel **613** rozhodnutí k monitoringu.

V agendě veřejné správy jsem opětovně nejvíce podnětů obdržel z oblasti sociálního zabezpečení – 286, z oblasti stavebního řízení a územního plánování – 120 a z oblasti vězeňství, policie a armády – 85.

B. Činnost ochránce

B.1 Veřejná správa

V oblasti veřejné správy jsem ve třetím čtvrtletí roku 2013 vydal zejména tato doporučení a stanoviska:

B.1.1 Poskytnutí mimořádné okamžité pomoci na úhradu doplatků na léky

Šetřil jsem stížnost na postup úřadu práce, který nepřiznal dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu doplatků na léky s pouhým konstatováním, že výdaje na léky jsou obsaženy v částce životního minima a je třeba je hradit z příspěvku na živobytí, který stěžovatel pobírá. Přitom jsem dospěl k závěru, že úřad pochybil, neboť rozhodnutí o nepřiznání dávky dostatečným způsobem neodůvodnil.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi vyjmenovává demonstrativně nezbytné jednorázové výdaje, na které lze mimořádnou okamžitou pomoc poskytnout, a nevylučuje tak úhradu doplatků na léky prostřednictvím této dávky. V daném případě nelze bez dalšího argumentovat tím, že vždy je možné předepsat lék bez doplatku, neboť ne vždy je určitý lék pro pacienta vhodný (pro jeho vedlejší účinky, z důvodu vzájemných interakcí s ostatními léky). Nelze ani využít ustanovení § 16 zákona o veřejném zdravotním pojištění, které umožňuje zdravotní pojišťovně hradit ve výjimečných případech zdravotní péči jinak nehrazenou, je-li její poskytnutí z hlediska zdravotního stavu pojištěnce jedinou možností léčby, neboť zdravotní pojišťovna v těchto případech hradí zdravotní služby, které nejsou hrazeny vůbec (nikoliv služby hrazené částečně).

Jestliže z vyjádření ošetřujícího lékaře, které si úřad vyžádal, vyplynulo, že stěžovateli není možné předepsat léky plně hrazené zdravotní pojišťovnou, měl úřad práce vést úvahu, v jaké výši stěžovatel měsíčně vynakládá finanční prostředky na úhradu doplatků na léky a zda je možné, aby je hradil z příspěvku na živobytí (stěžovatel pobíral dávku ve výši cca 3.400,- Kč) vedle potravin, hygienických potřeb, oblečení apod. Pokud po úhradě doplatků na léky stěžovateli nezůstaly nezbytné prostředky na nákup potravin a úhradu ostatních základních životních potřeb, měla mu být poskytnuta mimořádná okamžitá pomoc.

Řádné odůvodnění rozhodnutí je zásadní nejen pro žadatele (aby pochopil důvody, které k zamítnutí vedly), ale i pro postup odvolacího orgánu. Rozhodnutí, která jsou v tomto směru nedostatečná, se stávají nepřezkoumatelnými, což je důvodem pro jejich následné zrušení. Zvláštní pozornost je pak třeba věnovat odůvodnění rozhodnutí, pokud správní orgán využívá správní diskreci či výklad neurčitého právního pojmu, aby nedocházelo k porušení zákazu libovůle při rozhodování správního orgánu.

V daném případě úřad práce musel interpretovat neurčitý právní pojem „nezbytný jednorázový výdaj“ a následně vést správní úvahu o tom, zda jsou dány důvody (vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům stěžovatele) pro poskytnutí dávky na jeho úhradu. Oběma těmito postupům měl v odůvodnění rozhodnutí věnovat náležitou pozornost.

S prostou argumentací, že mimořádnou okamžitou pomoc nelze poskytnout na úhradu doplatků na léky a že by léky měly být hrazeny z příspěvku na živobytí, dlouhodobě nesouhlasím. Domnívám se, že bez dalšího nelze tímto způsobem úvahu vést, protože v konkrétních případech nemusejí dotčené osobě po zaplacení doplatků na léky zůstat dostatečné prostředky na jídlo a další nezbytné životní potřeby.

Záležitost byla v uplynulém čtvrtletí předmětem mého jednání se zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Všeobecné zdravotní pojišťovny a Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Na tomto jednání jsme společně se zástupci všech oslovených institucí, kromě Ministerstva práce a sociálních věcí, vyjádřili přesvědčení, že situace osob v hmotné nouzi, která nemají dostatek

prostředků na nezbytné doplatky za léky, je v individuálních případech řešitelná dávkou mimořádné okamžité pomoci. Ministerstvo práce a sociálních věcí však tento postoj odmítlo a Úřad práce České republiky metodicky vede k tomu, aby (bez ohledu na finanční situaci klienta) poté, co uhradí nezbytné doplatky na léky, mu neposkytoval mimořádnou okamžitou pomoc. To může mít v některých případech zásadní dopad na situaci klienta, neboť je de facto nucen vybrat si mezi úhradou nezbytných léků a základních potravin. S Ministerstvem práce a sociálních věcí jsem v uplynulém období rovněž jednal o poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nákladů za dojíždění do zdravotnického zařízení prostředky veřejné dopravy. Zde ministerstvo vyšlo mým návrhům vstříc a dávku bude klientům v odůvodněných případech poskytovat.

B.1.2 Metodická činnost při odhalování týrání dětí

V návaznosti na mediálně zveřejněnou kauzu týraných dětí (zejména nezletilého Dominika z Brna) jsem se zabýval správní praxí při odhalování týrání dětí ze strany orgánů sociálně - právní ochrany dětí. Cílem šetření bylo analyzovat, jak je v současné době metodicky ošetřeno odhalování týrání dětí v České republice. Oslovil jsem vybrané krajské úřady, Magistrát města Brna a Ministerstvo práce a sociálních věcí ve snaze zjistit, jaké metodické vedení v dané otázce poskytují, případně s jakými materiály pracují. Z důvodu přípravy a následné změny právní úpravy, vztahující se rovněž k šetřené otázce (novela č. 401/2012 Sb.) byla výzva s odstupem času zopakována. Předně jsem se dotazoval na postup orgánů sociálně - právní ochrany dětí v případech, kdy je odloženo trestní stíhání pro podezření z týrání dítěte. Dále jsem se zajímal o postup při metodické a preventivní činnosti v problematice týrání dětí. V neposlední řadě jsem pak zjišťoval využívání supervízí sociálních pracovníků v rámci oddělení sociálně-právní ochrany dětí a zkušenosti úřadů s vyčleněním specializovaného pracovníka orgánu sociálně - právní ochrany dětí na danou problematiku. Rovněž jsem sledoval názory pracovníků na přínos novely č. 401/2012 Sb.

Krajským úřadům jsem doporučil, aby se při metodické činnosti v této oblasti zaměřily na klíčovou roli supervize sociálních pracovníků a na jejich další vzdělávání, aby podporovaly široké zapojení do systému včasné intervence, důsledně zvažovaly všechny možnosti orgánů sociálně - právní ochrany dětí po uzavření trestního řízení ze strany Policie České republiky, zvážily vyčlenění specializovaného sociálního pracovníka na problematiku týraných dětí (např. v roli konzultanta) a využívaly nové nástroje zavedené novelou zákona o sociálně - právní ochraně dětí (zejména případové konference, a metodickou pomoc při vypracovávání individuálních akčních plánů).

B.1.3 Poskytování informací o přestupcích veřejných funkcionářů

Předmětem šetření mého zástupce byl postup Magistrátu města Ostravy a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v souvislosti s neposkytnutím informací o vyřízení oznámení o přestupcích veřejných funkcionářů. Jako důvod neposkytnutí informací byla povinným subjektem uváděna ochrana osobních údajů dotčených osob. V průběhu šetření můj zástupce dospěl k závěru, že zákon o střetu zájmů ukládá veřejně činným osobám určité povinnosti právě na základě jejich veřejného působení. Za učebnicový příklad toho, kdy právo na informace zpravidla převáží nad právem na soukromí, lze označit právě přestupky podle zákona o střetu zájmů, jichž

se dopustili veřejní funkcionáři. Porušení těchto povinností přímo a úzce souvisí s jejich postavením, coby osob veřejně činných. Proto informace o tom, jak správní orgán naložil s oznámením přestupku a jak je meritorně/procesně vyřídil (včetně informace o případné [ne]vině veřejného funkcionáře a uložené sankci) lze poskytnout i bez souhlasu veřejného funkcionáře, jehož se týkají.

Dotčené úřady závěry mého zástupce akceptovaly a přislíbily změnu rozhodovací praxe a metodické usměrnění podřízených obcí.

B.1.4 Rozhodnutí soudu o vypořádání společného jmění manželů jako podkladová listina pro záznam práva v katastru nemovitostí, veřejnost sbírky listin

Můj zástupce řešil podnět stěžovatelky, která žádala o prošetření postupu několika katastrálních úřadů, které po úmrtí jejího manžela provedly záznam jejího výlučného vlastnického práva k několika nemovitostem. Katastrální úřady přitom nepostupovaly jednotně (některé evidovaly nově jako tzv. podkladovou listinu usnesení soudu o vypořádání společného jmění manželů, jeden naopak vedle tohoto usnesení uváděl i původní nabývací titul, na jehož základě se nemovitosti původně staly součástí společného jmění). Stěžovatelka rovněž namítala množství osobních údajů obsažených v listinách uložených ve sbírce listin, která je téměř volně dostupná.

Můj zástupce po prošetření podnětu konstatoval, že správně mělo být jako podkladová listina evidováno pouze usnesení o vypořádání společného jmění, čemuž také odpovídá převládající správní praxe. Chybující katastrální úřad pochybení odstranil. Můj zástupce se podrobně zabýval také námitkou obsahu sbírky listin a její veřejností. Nastavené mechanismy však považuje za správné a zákonné, neboť nejsou v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů. Shodné stanovisko zaujal rovněž Úřad na ochranu osobních údajů. Veřejnost sbírky listin katastru nemovitostí neporušuje zákon o ochraně osobních údajů. Katastrální úřady mohou zpracovávat osobní údaje formou shromažďování a zveřejňování ve sbírce listin bez souhlasu subjektu údajů, neboť jde o zpracování nezbytné pro dodržení právních povinností správce (§ 5 odst. 2 písm. a/ zákona o ochraně osobních údajů). Veřejnost sbírky listin je nepostradatelným prvkem zaručujícím bezproblémovost realitních obchodů. Určitou ochranu zneužití osobních údajů v ní obsažených poskytuje zákonná povinnost nahlízející osoby prokázat svoji totožnost a uvést účel nahlížení.

B.1.5 Školství v samosprávě – výběr ředitelů/ředitelek škol

Stěžovatel zpochybňoval průběh a složení konkursní komise, jelikož měl za to, že v komisi, která vybírá ředitele gymnázia, měl být jako jeden z členů také ředitel gymnázia a nikoliv ředitel střední průmyslové školy. Toto namítal až po jmenování vybraného kandidáta ředitelem gymnázia a chtěl tím jmenování zneplatnit, aby byla posléze vybrána jiná osoba. Stěžoval si u hejtmána krajského úřadu i Ministerstva vnitra, odboru dozoru a kontroly, avšak žádný z orgánů již nepodnikal další kroky.

Můj zástupce zjistil pochybení na straně Ministerstva vnitra, které se stavělo značně rezervovaně k provedení dozoru usnesení rady kraje, kterým se vyhláší výběrové řízení a kterým se jmenuje konkursní komise, a také odmítalo provést kontrolu výkonu samostatné působnosti. Zdůraznil nutnost meziresortní spolupráce

a důslednost při vyřizování stížností. Naopak potvrdil závěry, že usnesení rady kraje, kterým se jmenuje konkrétní osoba do pozice ředitele/ředitelky škol, nelze dozorovat. Také souhlasil se závěry MŠMT, že z hlediska odbornosti není rozhodující, že členem komise pro jmenování ředitele gymnázia byl ředitel střední průmyslové školy. Tato skutečnost již nemůže dále ovlivnit výsledné jmenování ředitele/ředitelky.

Šetřením se mému zástupci podařilo podnítit Ministerstvo vnitra a MŠMT ke spolupráci. Řešením by měla být společná metodika pro obce a kraje a změna vyhlášky MŠMT, podle níž je rezultat konkursní komise po poměrně složitém procesu pro radu obce či kraje jen doporučující. V každém případě by Ministerstvo vnitra mělo být ochotnější k zahájení kontrol a dozoru a mělo být důslednější. Nemá-li být vyřizování stížností občanů pouze formalitou, musí Ministerstvo vnitra požádat o věcné vyjádření MŠMT. Nedostatečně zjištěný skutkový stav a absence spolupráce nemůže jít k tíži stěžovatele. Tím ztrácí veřejná správa důvěru.

B.2 Dohled nad omezováním osobní svobody

V rámci dohledu nad omezováním osobní svobody uskutečnili pracovníci mé kanceláře ve třetím čtvrtletí roku 2013 celkem devět systematických návštěv zařízení. Pokračovali v návštěvách zařízení sociálních služeb, které poskytují službu domovy pro seniory nebo domovy se zvláštním režimem. Těchto zařízení bylo navštíveno pět. Zvláštní pozornost byla věnována osobám trpícím syndromem demence. Proběhly také dvě návštěvy policejních cel. Dále proběhla jedna následná návštěva zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, konkrétně dětského domova se školou.

Výsledkem systematických návštěv dětských psychiatrických léčeben a nemocnic, jež probíhaly během posledních dvou let, je souhrnná zpráva ze systematických návštěv dětských psychiatrických nemocnic. Ta byla publikována ve třetím čtvrtletí roku 2013. Dále byl publikován výzkum „Přístup k sociální službě domov pro seniory“.

Pracovnice oddělení dohledu nad omezováním osobní svobody se zúčastnila pracovního setkání zástupců ombudsmanů visegrádské čtyřky, organizovaného polskou ombudsmanskou v Katovicích. Tématem pracovního setkání bylo postavení seniorů a ochrana jejich práv.

V souvislosti s prováděním systematických návštěv školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy proběhlo v mé kanceláři pracovní setkání se státními zástupci, kteří dozorují dodržování právních předpisů ve školských zařízeních, tj. v diagnostických ústavech, dětských domovech, dětských domovech se školou a výchovných ústavech.

B.3 Ochrana před diskriminací

B.3.1 Výsledky testování bank a pojišťoven

S ohledem na vzrůstající počet stížností seniorů na nedostupnost některých finančních produktů z důvodu věku byl proveden výzkum, který měl plošně ověřit dostupnost finančních produktů pro starší klienty. Vůbec poprvé tak byla v České republice zmapována dostupnost finančních produktů pro starší klienty a jejich možná diskriminace z důvodu věku. V případě bank se senioři nejčastěji setkávali s odmítnutím žádosti o vydání kreditní karty, přestože šlo například

o dlouhodobé klienty banky, držitele zlatých platebních karet, solventní klienty s účty v korunách i cizích měnách.

V rámci výzkumu bylo ověřeno, že zamezení přístupu k finančním službám pouze z důvodu věku se v České republice vyskytuje, i když v ne příliš vysoké míře. Vyšší věk však v některých případech pořízení určitého finančního produktu či služby výrazně prodražuje.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že nejhůře dostupnou službou pro seniory je životní pojištění. Jeho poskytnutí věkově omezují všechny dotazované pojišťovny. S ohledem na povahu tohoto produktu je však stanovení přiměřeně vysoké věkové hranice legitimní, což platí i pro hypoteční úvěry, jejichž poskytnutí omezuje věkem zhruba třetina dotazovaných subjektů. Úrazové pojištění věkově omezuje 90 % pojišťoven. Nejprísrnější podmínky z pohledu věkových limitů platí pro pojištění schopnosti splácet, které dotazované finanční instituce odmítají poskytovat v průměru od 63 let věku klienta. Z toho, co finanční instituce v dotaznících deklarovaly, vyplývá, že relativně nejdostupnější je seniorům finanční leasing, havarijní pojištění, povinné ručení, kreditní karty a kontokorent. Každou z těchto služeb věkově omezuje vždy pouze jedna instituce.

Pokud by poskytování služeb krátkodobého charakteru, např. kreditní karty, krátkodobého spotřebitelského úvěru, kontokorentu, apod., bylo omezeno horní věkovou hranicí, jednalo by se o diskriminaci založenou na věku.

Situační testování, které faktickou dostupnost produktů ověřovalo, ukázalo, že dva ze třinácti testovaných subjektů (15 %) omezují poskytnutí kreditních karet na základě věku klienta bez zkoumání jakýchkoli dalších okolností, tedy se dopouštějí diskriminace. Jeden subjekt popřel před testující osobou, že poskytuje kreditní karty, ačkoliv je na internetu inzeruje. Vyskytl se i případ, kdy si pracovník poskytnutím kreditní karty nebyl jistý a naznačoval, že věk může být problémem.

Pouze u cestovního pojištění nebyl podle situačního testování věk překážkou. Figuroval však jako faktor, který cenu pojištění významně zvyšuje. U klientů nad 70 let se cena pojistného zvyšuje o 66 – 200 %, přičemž v průměru jde o 100% „přirážku“. Některé pojišťovny zavádějí i kategorii klientů nad 80 let, kterým pak cenu pojistného zvyšují o dalších 50 – 81 %. Pouze dvě z devíti testovaných pojišťoven neumožňují osobám starším 80 let uzavřít cestovní pojištění přes internet.

Výzkum byl vyhodnocen s vědomím toho, že mohou existovat důvody, které používání věkových omezení v konkrétních případech ospravedlňují (např. povinnost bank postupovat obezřetně a neuzavírat smlouvy, které by mohly poškozovat zájmy vkladatelů a ohrožovat stabilitu banky). Na druhou stranu jsou ale finanční služby nabízeny a poskytovány spotřebitelům, proto na ně dopadá ochrana spotřebitele a zákaz diskriminace. Obecně proto nelze seniorům odmítat finanční služby pouze z důvodu věku. Rovné zacházení se seniory přitom není jen naplněním zákonné povinnosti, ale zvyšuje kredit finanční instituce ve společnosti. Výzkum bude východiskem pro širší diskuzi o kvalitě poskytování finančních služeb spotřebitelům. O výsledcích výzkumu podrobně informoval můj zástupce tiskovou zprávou z 11. 9. 2013.

B.3.2 Poznatky z činnosti veřejného ochránce práv v oblasti diskriminace z důvodu etnicity

V souvislosti s přípravou Desáté a Jedenácté periodické zprávy o plnění závazků plynoucích z Úmluvy OSN o odstranění všech forem rasové diskriminace byla zmocněnkyni vlády pro lidská práva poskytnuta informace týkající se zkušeností ochránce při řešení případů diskriminace z důvodu etnicity.

Informace obsahuje stanovisko k vnitrostátní legislativní úpravě i opatřením nelegislativní povahy na ochranu proti rasové diskriminaci, k plnění úkolů na poli rovného zacházení a k právům zvláště garantovaným Úmluvou (právo na práci a bydlení, právo na ochranu zdraví, právo na vzdělání a školení). Bylo poukázáno na chybějící zákony o bezplatné právní pomoci, a sociálním bydlení, a zopakováno doporučení ke snížení soudního poplatku za podání antidiskriminační žaloby a Stanovisko k procesním aspektům antidiskriminačního zákona.

Bylo konstatováno, že veřejnoprávní a soukromoprávní metoda regulace rovného zacházení a ochrany před diskriminací neznemožňuje oběti rasové či etnické diskriminace uplatnit svá práva. Bariéry v přístupu k účinné právní ochraně v České republice spočívají spíše v nedostatku informací či aplikaci antidiskriminačního práva českými soudy a českými správními orgány, anebo existují na úrovni společnosti či v rovině individuálního rozhodování. Stát by měl zaměřit svou pozornost nejen na represí rasové diskriminace, ale hlavně by měl působit preventivně a podpůrně.

I když se na veřejného ochránce práv obrací se stížností na diskriminaci zhruba dvacet romských stěžovatelů ročně, většina podán musí být odložena (např. pro nedoplnění informací a pokladů, zpětvzetí podnětu nebo nekontaktnost stěžovatele). Přestože si příslušníci etnických menšin stěžují na diskriminaci v přístupu k práci i k bydlení, nejsou zpravidla ochotni vymáhat svá práva soudní cestou.

C. Legislativní doporučení a zvláštní oprávnění ochránce

C.1 Řízení ve věci zrušení vyhlášky č. 267/2012 Sb., o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost

Na základě návrhu skupiny senátorů jsem dle ustanovení § 69 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, vstoupil do řízení jako vedlejší účastník. Ve svém vyjádření **jsem se převážně ztotožnil s názorem navrhovatele**, který tvrdí, že ustanovení § 2 odst. 2 výše uvedené vyhlášky je z důvodu jeho zpětné účinnosti (retroaktivity) v rozporu s článkem 79 odst. 3 Ústavy ČR.

Za použití judikatury Ústavního soudu jsem shrnul, že s ohledem na namítanou retroaktivitu považuji předmětné **ustanovení za rozporné se zásadou předvídatelnosti práva** a zásadou právní jistoty. V případě opakovaného léčebného pobytu pojištěnců-pacientů dochází též **k zásahu do jejich legitimního očekávání**, přičemž důsledkem toho je, že péče není hrazena z veřejného zdravotního pojištění. V neposlední řadě jsem poukázal i na skutečnost, že vložení Indikačního seznamu do předmětné vyhlášky (čímž fakticky dochází ke stanovení práv a povinností, resp. stanovení toho, co se považuje za péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění a co nikoli) přesahuje rámec podzákoného předpisu a mělo by být stanoveno přímo zákonem (např. jako příloha zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů).

C.2 Žaloba k ochraně veřejného zájmu proti povolení stavby fotovoltaické elektrárny

V roce 2012 jsem podal svoji první žalobu k ochraně veřejného zájmu proti několika pravomocným správním rozhodnutím Městského úřadu Duchcov, kterými tento správní orgán povolil výstavbu fotovoltaické elektrárny v katastrálním území Moldava v Krušných Horách a následně ji zkolaudoval.

V návaznosti na vývoj judikatury (rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. září 2012, sp. zn. 2 As 86/2010), která vyjasnila povahu a přezkoumatelnost souhlasu s ohlášením stavby a dalších souhlasů vydávaných podle nového stavebního zákona, **jsem v průběhu řízení** (v rámci repliky ze dne 31. října 2012) **vzal část žaloby**, týkající se sporných kolaudačních souhlasů, **zpět**.

Teprve v září 2013 Krajský soud v Ústí nad Labem vyloučil usnesením část žaloby (podle typů správních rozhodnutí) k samostatnému řízení, aniž by jakkoliv reflektoval procesní úkon částečného zpětvzetí žaloby. V návaznosti na předmětné usnesení poté vydal usnesení, kterým žalobu proti označeným kolaudačním souhlasům jako nepřípustnou odmítl.

Podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, soud řízení usnesením zastaví, vzal-li návrhovatel svůj návrh zpět. Byla-li tedy žaloba (částečně) vzata zpět, **nemohl krajský soud volit jiný postup než řízení v této části zastavit (nikoliv odmítnout)**. Z tohoto důvodu **jsem se proti nezákonnému usnesení o odmítnutí žaloby obrátil kasační stížností na Nejvyšší správní soud**.

C.3 Postup Ministerstva vnitra při výkonu dozoru nad zákonností obecně závazných vyhlášek obcí

S žádostí o podání návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky Města Dobřany č. 2/2013, o stanovení míst a času, ve kterých mohou být provozovány výherní hrací přístroje a o zákazu některých sázkových her, loterií a jiných podobných her na území města, se na mne obrátil provozovatel restauračního zařízení.

Namítal nezákonnost, spočívající v tom, že obecně závaznou vyhláškou stanovená místa, kde lze provozovat sázkové hry podle § 2 písm. e), g), i), l), m) a n) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, nejsou v souladu s § 50 odst. 4 citovaného zákona a odporují jak jeho

účelu, tak zájmu na veřejném pořádku a zákazu diskriminace. Vzhledem k tomu, že **stěžovatel nevyčerpal dostupné možnosti obrany, zejména obrátit se na Ministerstvo vnitra**, informoval jsem jej o této možnosti. Ministerstvo má totiž, **na rozdíl ode mne**, zákonné nástroje, jak **může v rámci výkonu dozoru zjistit** případnou nezákonnost, obzvláště za situace, **kdy předpis nevykazuje (po formální stránce) zjevné znaky nezákonnosti**.

V typově stejné záležitosti se na mne obrátil další provozovatel restauračního zařízení, který namítal nezákonnost obecně závazné vyhlášky Karlových Varů č. 6/2013, o stanovení místa a času, ve kterém mohou být provozovány sázkové hry, loterie a jiné podobné hry. Zároveň doložil odpověď Ministerstva vnitra k namítané nezákonnosti, která vzbuzuje pochybnosti, zda postup ministerstva byl při výkonu dozoru dostatečný. Ve věci jsem proto zahájil šetření.

C.4 Připomínky k novele zákona o zaměstnanosti (omezení přístupu osob se zdravotním postižením k agenturnímu zaměstnávání)

Od roku 2012 se na mě obracely osoby se zdravotním postižením (dále jen „OZP“), které se snažily najít si zaměstnání. Přitom většina nabídek na trhu práce pro OZP byla tvořena nabídkami agentur práce. **Od 1. 1. 2012** agentury začaly odmítat OZP, protože **zákon o zaměstnanosti omezil agenturní zaměstnávání a vyloučil z něho OZP**. I poté však zaměstnavatelé posílali OZP za agenturami, přestože již tyto nemohly zaměstnání podle nové právní úpravy zajistit. Tyto osoby se tak dostaly do situace, kde **je nikdo nechtěl zaměstnat**.

V květnu 2013 jsem uplatnil **nad rámec novely** zákona o zaměstnanosti zásadní **připomínky** k § 66 zákona o zaměstnanosti. **Argumentoval jsem zejména rozporem** stávajícího znění zákona o zaměstnanosti se **zákazem diskriminace** podle antidiskriminačního zákona, Listiny základních práv a svobod (čl. 3 v kombinaci s čl. 26) a tzv. rámcové směrnice (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/78/ES). Česká republika dle mého názoru vadně transponovala směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES o agenturním zaměstnávání tím, že osoby se zdravotním postižením vyloučila z agenturního zaměstnávání mimo možný rozsah omezení tohoto druhu zaměstnávání. Má **připomínka získala podporu** ve vnějším připomínkovém řízení a **byla** do návrhu novely zákona o zaměstnanosti **zapracována**. Účinnost novely, která měla opět umožnit osobám se zdravotním postižením získat agenturní zaměstnání za stejných podmínek jako zdravým lidem, byla stanovena na 1. 1. 2014. **Politická situace ale zastavila legislativní práce na této novele**. V současné době proto pomáhám konkrétním stěžovatelům při řešení případů diskriminace, kterým čelí u zaměstnavatelů z důvodu svého postižení. Osoby se zdravotním postižením mají mít stejnou možnost být agenturně zaměstnány jako zdraví lidé.

V Brně dne 6. listopadu 2013

JUDr. Pavel Varvařovský
veřejný ochránce práv